

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

Gróf Teleki Pál miniszterelnök elutazott Rómából

Csütörtökön délelőtt külön kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápánál „Olaszország nem nézhetné tétlenül, ha Macedóniát hadszíntérré változtatnák“

Az angol és francia kormány kötelezte magát, hogy a közös megállapodást kivéve sem tárgyalást nem kezd, sem békét nem köt

Sumner Welles megérkezett Newyorkba

Londonba hívták a délkeleteurópai angol követeket

Róma, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) Teleki Pál gróf miniszterelnök ma este leánya, Zichy Nádor grófné és titkára, Ince Péter miniszteri o. tanácsos társaságában elhagyta Rómát. Elutazása alkalmából a terminus pályaudvar magyar és olasz lofogókkal és délszaki növényekkel díszítették fel. A pályaudvar bejáratánál diszruhás csendőrök álltak őrséget, a pályaudvar előtt pedig hatalmas tömeg gyűlt össze.

A magyar miniszterelnök búcsúztatására megjelent a pályaudvaron Ciano gróf külügyminiszter, Muti, a fasisztapárti főtitkára, Anfuso, a külügyminiszter kabinetfőnöke, jelen voltak még Villani Frigyes báró quirináli magyar követ és báró Apor Gábor szentszéki követ vezetésével a két követ-

ség tagjai, valamint igen nagyszámmal a római magyar kolónia és a római magyar intézet tagjai.

Teleki Pál gróf miniszterelnök elutazása előtt búcsút vett az egybegyűlt magyaroktól és még néhány percre elbeszélgetett Ciano gróf külügyminiszterrel, majd szívélyes búcsú után felszállt szalonkocsijába és annak ablakából római köszöntéssel mosolyogva intett búcsút Ciano külügyminiszternek s a megjelent magyar és olasz előkelőségeknek. A magyar akadémia tagjai harsány éljenzéssel búcsúztatták a magyar miniszterelnököt. A vonat 21.40 órakor gördült ki a pályaudvar csarnokából. Teleki Pál gróf miniszterelnök Budapestre való visszatérése előtt Triesztben megszakítja útját.

a legnagyobb elégedettséggel és megnagyvással atekintetben, hogy nagy vonalakban és kis részletekben messze és közelre tekintve egyaránt mennyire hasonlóan gondolkodunk.

Az, hogy megbeszéléseket folytattam, nem változtat azon, hogy lényegében nem hivatalosan jöttem, de mint magánember jöttem és ez magával hozza azt, hogy gondolatainkat kicseréljük.

Olvastam mindenféle külföldi kommentárokat és mulattatt az azokat kitaláló csillagászati fantáziát.

Cáfolni ilyeneket szavakkal nem szoktam sohasem, hanem ezt is, mint sok mindent, az időre szoktam bízni. — Rendkívül örülök, hogy láthattam a világhiállítás terveit. Nagyszerűnek találom a gondolatot, hogy a maradandó város építve oldja meg a kiállítás kérdését. Rengeteget tanultam gondolatokban és kivitelenben is, mert

nagyon sok nagyszerű nagy hagyományozókra és izlésre valló dolgot láttam. De mint újak, úgy örültem a réginek: a római szenátus feltámasztott épületeinek.

Róma, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) Teleki Pál gróf miniszterelnök a Vatikánban tett látogatása után a következő nyilatkozatot tette a MTI római munkatársa előtt: A szentséges Atya amikor átadtam a Kormányzó Ur Ofoméltósága tiszteletteljes üdvözlését, a legnagyobb szeretettel emlékezett meg, mint mindenkor, hazánkról és részletesen érdeklődött közállapotaink, az árvíz, valamint egyéb kérdéseink iránt és hasonló áldását adta az egész magyar nemzetre. Nagy boldogsággal töltött el, hogy Öszentségét a legnagyobb frissességben találtam és hogy meleg szeretettel emlékezik mindig vissza azokra a napokra, amelyekre mi magyarok a legnagyobb büszkeséggel és mélyeséggel fiúi hódolattal gondolunk.

Olaszország nem nézné tétlenül, ha Szalonikiben partra szállának és Macedóniát harctérré változtatnák

Róma, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) A Tribuna londoni tudósítója szerint ottani politikai körökben a legnagyobb meglepetést az kellette, hogy Olaszország világosan kifejezésre juttatta a szövetségeseinek, hogy nem nézhetné tétlenül, ha a jelenlegi háborúban Szalonikiben part-

ra szállának és Macedóniát hadszíntérré változtatnák. Londonban úgy látják, hogy Olaszország a balkáni béke biztosítása érdekében nem szándékozik olyan hatalmakkal szövetségelni, amelyekből világnézeti különbségek választják el.

Sumner Welles hazaérkezett — és nem mondhat semmit

Newyork, március 28. (Reuter.) Sumner Welles csütörtökön visszatért Roosevelt elnök megbízásából végzett európai újáról. Amikor a Conte di Sawoya olasz óceánjáróról partra szállott, vonaton azonnal tovább utazott Washingtonba. Makacsul megtagadott minden kijelentést Európában folytatott megbeszéléseiről.

Csak annyit mondott, hogy nem tervez újabb európai utazást. Amikor kérdést intéztek hozzá azzal a hágai jelentéssel kapcsolatban, hogy útja csalódást okozott-e, kijelentette, hogy „200 mérföldre voltam Hágától, hogyan kérdezhetnek tőlem ilyen dolgokat?“ Sumner Welles csaknem valamennyi hozzáintézt kérdésekre azt

Másfélórás kihallgatás XII. Pius pápánál

Róma, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) Az Osservatore Romano vezető helyen a következő jelentést közli Teleki Pál gróf miniszterelnök és kísérete vatikáni látogatásáról: Öszentsége XII. Pius pápa ma különkihallgatáson fogadta Teleki Pál grófot, Magyarország miniszterelnökét. XII. Pius pápa alyai szívélyességgel másfélóra hosszat beszélgetett vendégével, akit már régóta jóakaratába zárt, mert Teleki Pál gróf volt az, aki a budapesti eucharisztikus kongresszus nagygyűlése alkalmával magyar földön elsőnek üdvözölte a jövőendő pápát. Öszentsége ennek a nagyszabású eseménynek még most is elevenen élő emlékét a kihallgatás végén is felidézte, amikor báró Apor Gábor magyar követ kíséretében a kíséret többi tagját is bevezette a

Szentatyához, aki mindenkihez szeretetteljes szavakat intézett és az Ur áldását kérte a magyar nemzetre.

XII. Pius pápa megkérte Teleki Pál gróf miniszterelnököt, hogy Horthy Miklós Kormányzó Ofoméltóságával s fennkölt hitvesével tudassa, hogy az ég bőséges kegyelmét kéri rájuk.

Ezután a miniszterelnök Maglione bíboros államtitkárral mintegy háromnegyed óra hosszat tartó megbeszélést folytatott. Csütörtök délelőtt 13.30 órakor Maglione bíboros államtitkár a szentszéki magyar követségén vizsgonozta Teleki Pál gróf miniszterelnök látogatását. Báró Apor Gábor szentszéki magyar követ ezután ebédet adott a miniszterelnök tiszteletére, amelyen jelen volt Maglione bíboros államtitkár is.

A miniszterelnök nyilatkozata az elutazás előtt

Róma, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) Teleki Pál gróf miniszterelnök elutazása előtt a következő kijelentéseket tette a római magyar újságíróknak:

— Amilyen örömmel jöttem — mint ahogy máskor is örömmel jöttem — akár hivatalos, akár magán minőségben — ugyanúgy sajnálkozással távozzom, mint mindig, de

C3
B4
C4
A4
D3
A3

4 C4 A4 D4
B6 A6
C6
6 D5 C5
B6 A5 B5
B4 D3 A3

A Kormányzó képviselője előtt ünnepélyes keretek között avat- ták kormányzógyűrűs doktorrá Horváth László orvosszigorlót

A debreceni Tisza István Tudományegyetem tanácsa csütörtökön doktorrá avató közgyűlést tartott, melyen a kormányzó személyének képviselője előtt Horváth László orvosszigorlót kormányzógyűrűs doktorrá avatta.

A doktorrá avatás 11 órakor kezdődött, amelyen megjelent báró Vay László államtitkár, Bogányi Károly vezérkari ezredes, aki a debreceni hadtest parancsnokát képviselte, Révész Imre református püspök, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, Uray Sándor püspökkel együtt. Batta Zoltán vezérkari alezredes, a vezérkari főnök képviselője, dr. Kopiczky János főtörzsorvos, a debreceni hadtest orvos főnöke, Oláh Lajos táblai elnök, György György kir. főgyógyász, Mező Sándor ügyészgi el-

jövő halával üdvözlőjük Nagyméltóságodat, mint Főméltóságú Kormányzó Urunk magas személyének képviselőjét. Nagyméltóságod mostani megjelenése kifejezése annak a rokonszenvnek és megbecsülésnek, amelyet munkánk iránt tanúsít. Ez növeli bennünk az elszánt akaratot, hogy minden tehetségünket a tudomány szolgálatára, a magyar nemzeti művelődés felvirágztatására fordítsuk, — hivatásunkat nemzetünk erősítésére, tekintélyének növelésére és Magyarország fellamásadásának elősegítésére minél hathatósan betöltsük.

A Kormányzó Ur képviselője elfoglalta helyét. Horváth László felolvasta ezután doktori értekezésének néhány részletét, majd a következő szavakkal kérte doktorrá avatását: — A legmélyebb hódolattal járulok

rethalmazt tanít, — a mai tudományoknak folyton átalakuló, fejlődő és gazdagodó gondolatviláguk van és a mai egyetem doktorrá azt avatja, aki ennek a haladó gondolatvilágnak méltó alkotója, — aki maga is képes egy-egy új faragott követ, új gondolatot, új megfigyeléseket, új színek tud hozni egyre felé felhaladó lépcsőkön a tudományok roppant csarnokának állandóan épülő újabb emeleteire.

— A mai egyetem nem ad tanítási jogot doktorának — de ad egy súlyos kötelességet, amelyet Ön is, dr. Horváth László, megfogadott, hogy szaktudományának gyarapodását, virágzását és ezzel hazája javát előmozdítja.

— Ez a felemelően nehéz kötelesség a teremtő munka, az alkotás gyönyörűsége és édes hazánkért, magyar fajtán-

nak indult Isten különös kegyelméből. — Dicső emlékü édesatyja a legnagyobb áldozatot hozta hazájának, — életét adta oda hősi halálával a becsület mezején. — Ön, kedves Fiala Barátom, szolgálja becsülettel életével ezt a hazát, mindnyájunk sokat szenvedett Édesanyját.

— De ugyanakkor legyen mindig hálás ahhoz az Édesanyához, aki a bölcsőnél kezdődő és minden viszontagságban, küzdelmes, nehéz sorsban, kitartó szeretetével Önt korán megcsillanó tehetségének megfelelő tanításban részesítette és hogy Ön ezt a mai nagy ünnepnapját megérthette — elsősorban az anyai szeretet felbecsülhetetlen értékű ajándékának köszönheti, amit a gyermek méltóan egyedül csak a halálal viszonzhat.

— Doktor Horváth László! A mai nap emlékeül a Kormányzó Ur Főméltósága ezt a gyűrűt küldi Önnek. Ön az első, aki az orvostudományi karon Debrecenben az egyetem fennállása óta kormányzógyűrűs doktorrá avattatott.

— Legyen ennek viselésére mindig méltó. Ez az aranygyűrű elkötelezi egész életére hazájával és tudományával szemben. Elvárom, hogy elete ígértét be is fogja váltani a haza javára, tudományának virágzására, saját nevének újabb díszére!

Ezután a felavatott doktorhoz Hüttl Tivadar rektor a következő beszédet intézte:

A rektor üdvözlő szavai

— Azok a szavak, amelyek a Főméltóságú Kormányzó Urunk képviselőjének ajkairól most elhangzottak, kellőképpen megvilágították ennek a napnak jelentőségét, amely az Ön számára, doktor úr, kétségkívül egész életének felejtethetetlen emléke fog maradni. Vesse jól emlékezetébe a hallottakat és gondoljon majd gyakran vissza erre a szép ünnepélyre, amelyet tehetségével és lakadatlan szorgalmával érdemelt ki magának.

— Doktor úr, Ön a kormányzógyűrű birtokában, mint egyetemünk orvosi karának legelső sub auspiciis gubernatoris avatott doktora, ma a magyar társadalomnak, különösképpen orvosi rendjének megkülönböztetésben részesült, mondhatnám félméltó tagjává lett. Az Ön személyére mai naptól fogva bizakodással tekint mindenki, családja, barátjai, szülővárosa, az ország egész orvosi társadalma, de kiváltképpen Alma Materünk, amelytől szakismeretét szerezte.

— E magas kitüntetés, a kormányzógyűrű azonban nemcsak jutalmat, elismerést jelent, hanem súlyos kötelezettségeket is ró Önre. A gyűrű azonban eljegyezte Önt a szakmája területén folytatandó munkával. Öntől bárki másnál többet, jobbat, szebbet, nagyobb teljesítményt vár mind az egyetem, mind az orvostársadalom.

— Egyetemünk nevében kívánom, hogy adjon az Ur Isten Önnek erőt és egészséget ehhez a magas szesz munkához és segítse Önt élete további útján.

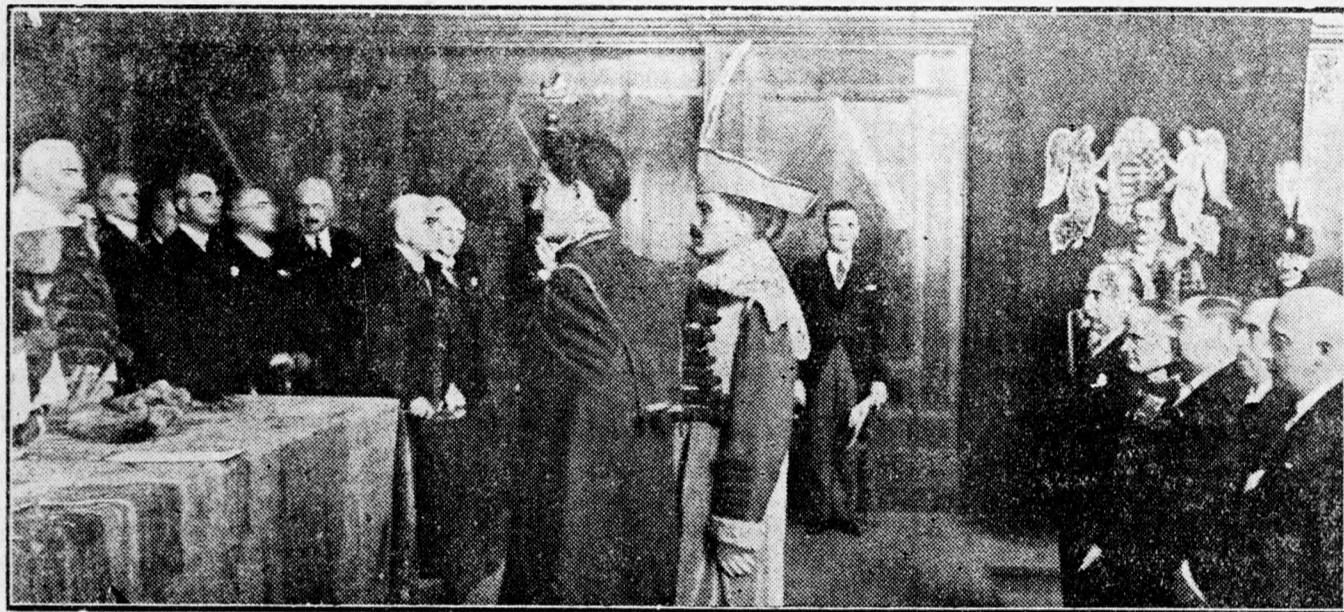
Végezetül a rektor Fáy István felé fordult és a következőket mondotta:

— Mély tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, az édesanyja Kormányzó Urunk Főméltósága előtt mélyszégyen hálánkat és köszönetünket tolmácsolni azért a kegyességéért, hogy ünnepélyünkön magas személyét képviseltesse méltóan. Hálás köszönetemet nyilvánítom Nagyméltóságodnak is szíves megjelenéséért. A Főméltóságú Kormányzó Ur magas figyelme és Nagyméltóságod jóakarata bizalommal tölt el és erőt ad arra, hogy a megpróbáltatásokat nyugodt lélekkel viseljük és fokozottabb mértékben törekedjünk magyar nemzetünk felvirágztatására és Hazánk boldogítására.

— Vitéz doktor nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Főméltóságú Kormányzója sokáig éljen!

A megjelent közönség lelkesen ünnepelte a Kormányzót, majd az ünnepi közgyűlést a Himnusz bezárta.

A doktorrá avató közgyűlés végén Fáy István kultuszállamtitkár Horváth László édesanyjához ment és melegen gratulált, hogy ilyen derék fiút nevelt a magyar haza és a magyar tudományos világ számára. Fáy

Dr Horváth László leteszi az esküt. — Jobboldalon: Fáy István államtitkár, a Kormányzó képviselője, dr Kölcsey Sándor polgármester, Bogányi Károly vezérkari ezredes, Lossonczy István főispán, dr Révész Imre református püspök és báró Vay László államtitkár

nök, dr Kölcsey Sándor polgármester, míg a díszes hölgy közönség soraiban foglalt helyet Fáy Istvánné, Lossonczy Istvánné és dr Kölcsey Sándorné, az első sorban fekete fejkendőben közvetlenül Uray Sándor mellett foglalt helyet Horváth László édesanyja, megjelent továbbá Pénzes Mihály hajdúnánási polgármester is.

Az egyetem tanácsa az egyetem főbejratánál fogadta a kormányzó képviselőjét, Fáy István titkos tanácsos, kultuszállamtitkár, aki Lossonczy István főispán társaságában érkezett kétféle bársony díszmagyarban. A magas vendéget az egyetem tanácsa bevettette a rektor fogadótermébe.

Megkezdődik a doktorrá avatás

11 órakor vonult be az egyetem tanácsa az Aulába.

Dr Hüttl Tivadar, az egyetem rektora nyitotta meg az egyetemi tanács ünnepi közgyűlést, majd az Egyetemi Gépház Énekkara a Nemzeti Híszkegycet adta elő.

Dr Bókay Zoltán orvoskari dékán vázolta ezután, hogy Horváth László hajdúnánási születésű szigorló orvos tanulmányait kitüntetéssel végezte el az első elemítől legutolsó szigorlataig.

A dékán szavai után dr Hüttl Tivadar rektor javaslatot tett, hogy a kormányzó képviselőjét hívják meg a tanács közgyűlésére.

Fáy István titkos tanácsos ezután bevonult az Aulába. Az egyetem rektora a következő beszéddel üdvözlölte:

— Mély tisztelettel és igaz szívből

Nagyméltóságod, mint a Főméltóságú Kormányzó Ur magas személyének képviselője elé.

— Meghatott lelkemben soha nem enyésző halálával köszönöm a kegyet, hogy Kormányzónk Főméltósága engem a mai kitüntetésre méltat.

— Örömtől magasztosultan, igaz szívből fogadom. — köszönetem zálogaként, hogy teljes életemben, minden törekvésemet, mint hű alattvaló, szeretettel Hazánk javára és dicsőségére szenteltem.

A Kormányzó képviselőjének beszéde

Ezután megtörtént az avatás. Horváth László átvette díszes diplomáját, majd a Kormányzó Ur képviselője elé járult, aki a következő beszéd kíséretében nyújtotta át a kormányzó gyűrűt:

— A tanulás és műveltség joga egyetem ember jog — mondotta Fáy István. Minél több a tudás és műveltség, annál erősebb és nagyobb egy nemzet — még ha lakosainak száma esetleg kevesebb is — mint egy nagyobb tömegű és területű, de átlagában tanulatlan, tudás és műveltségben alacsonyabb színvonalon álló nemzetnek.

— A mai egyetem nem ismer lezárt tudományt és nem megmerevedett ismer-

kért való szent küzdelem tavaszi himnuszát zengi.

— Mert tudományosan felkészült ifjúságunk — a nemzet tavaszának ígérete és ha valamikor, úgy ma

minden tehetség rügyének ki kell bontania a benne szunnyadó ígéretet és egy jobb, egy szebb jövő számára megmutatnia mindazt, ami benne értek és erő.

— Ön, kedves Fiala Barátom, eddigi tanulmányai időszakát a legfiényesebb eredményre zárta le, — kitermelte erőinek, képességeinek, tehetségének superlatívusát és méltónak bizonyult arra, hogy doktorrá avatása a legkitünőbb módon, a Főméltóságú Kormányzó Ur legmagasabb pártfogásával történjen meg.

— A magyar Kormányzó a magyar ifjúságnak legjobb védelmezője, törekvéseinek, vágyainak, reményeinek legerősebb támogatója.

Ezért kell a magyar főiskolák ifjúságának, hogy az ő szíve a nemzet jövő reményeigért, az ifjúságért meleg szeretettel dobog.

— Ön, kedves Fiala Barátom, a mai ünnepélyes nappal kiemelkedett pályatársai közül, de ez ne kápráztassa el tiszta látását, soha senkivel ezt ne éreztesse, legyen jószágos, megértő szívű és szerény mindenkiel szemben, ne legyen anyagi gondolkodású, hanem érezze mindig, hogy kiváltságos, puritán tudós-

Hungária filmszínház

MA ELOSZÓR a ragyogó tehetségű ZARAH LEANDER főszereplésével:

SIVATAGI ÉJSZAKÁK

izzó szerelmi történet a trópusok füledt levegőjében.

ELOADASOK: d. u. 5, 7, 9 órakor! — HIRADOK!

István után a megjelent előkelőségek sorából is számosan gratuláltak özvegy Horváth Lászlónénak és az új kormányzógyűlés orvos doktornak.

Díszebéd

Délben fél két órakor a debreceni Urikaszinó éttermében dr. Hüttl Tivadár, az egyetem rektora Fáy István tükös tanácsos, kultuszminister tiszteletére ebédelte.

Az ebéden az első pohárköszöntőt a Főméltóságú Kormányzó Ur magas személyére dr. Hüttl Tivadár, az egyetem rektora mondotta, akinek beszédét az ebéd résztvevői állva hallgatták végig.

Utána Bacsó Jenő dr. az egyetem prorektora emelkedett szólasra és felköszöntőt mondott a Kormányzó képviselőjére.

— A mai napon — mondotta — különösen magas kitüntetés érte egyetemünket, amidőn Fáy István kultuszállamtitkár, akinek debreceni vonatkozásai közismertek, megjelent közöttünk, hogy a Kormányzó Ur személyét egyetemi ünnepélyünkön képviselje.

Fáy István válaszában azt hangoztatta, hogy büszke arra, miszerint a középiskolák és főiskolák nevelik azt a réteget, mely a középosztályt alkotja és amely réteg hivatva van arra, hogy vezető legyen. Ismerem Debrecen jelkét és tudom, hogy a debreceni gondolat elsősorban magyar gondolat, mert itt mindenki őrzi őseinek hitét és hagyományait.

Dr. Bókay Zoltán az újonnan felavatott Horváth Zoltánra ültette poharát, míg Berei Soó Rezső a sub auspiciis doktorok baráti köre nevében üdvözölte Horváth Zoltánt és edesanyját.

Dr. Horváth Zoltán mondott ezután köszönetet.

Fáy István kultuszállamtitkár Debrecenből csütörtökön délután a gyorsvonattal Budapestre utazott, majd onnan kerületébe megy, hogy az árvízveszedelemmel kapcsolatos intézkedéseket megtegye. Felesége néhány napig még Debrecenben tartózkodik és az alatt Lossonczy Istvánné vendége lesz.

57.944—1939. VI. HIRDETÉNY. A hadirokkant törvény a magán, állami és önkormányzati iparüzemeknél, iparvállalatoknál, mozgóképüzemeknél és egyes gazdaságoknál a hadirokkantak, hadiövezetek és hadiárkvák részére alkalmazási kedvezményt biztosít. A m. kir. honvédelmi miniszter úr az 58.000. Eln. Hg.—1939. sz. alatt kiadott rendeletével kimondta, hogy a munkaképtelen hadirokkantak és hadiövezetek helyett, az egy háztartásban élő családtagok egyike, a hadigondozottak alkalmazására kötelezett magán és állami önkormányzati iparüzemeknél és iparvállalatoknál, mozgóképüzemeknél és gazdaságokban a hadigondozottak helyett munkát vállalhatnak és mint ilyenek, a hadigondozottak megállapított létszámába beszámítanak. Kimondta továbbá, hogy ez a kedvezmény a 30 éves életkorukat be nem töltött hadiárkvák és a 30 évnél idősebb volt hadiárkvák és egyéb kedvezményezettek is megilleti, ez utóbbiak azonban csak akkor, ha a m. kir. honvédelmi miniszter úr által 1938. évi január 1-e után kiadott munkavállalási igazolvánnyal rendelkeznek. **E kedvezmény elnyerését a rendkívüli hadigondozási igazolvány biztosítja.** A rendkívüli hadigondozási igazolvány kiállítását a hadigondozó bizottságtól kell kérni. A rendkívüli hadigondozási igazolvány kiadási feltételeit a városi elsőfokú hatóság hadigondozási osztályánál (Kossuth uca 20. III. e. 92-c. számú helyiség) tudhatók meg. Felhívom a hadigondozottak alkalmazására kötelezett iparüzemek, iparvállalatok, mozgóképüzemek és gazdaságok figyelmét, hogy a hadigondozó bizottság által kiadott rendkívüli hadigondozási igazolvánnyal rendelkező családtagok, a törvény alkalmazása szempontjából hadigondozottak számítanak, s a hadigondozottak megállapított létszámába beszámítanak. Debrecen, 1940 március 21. Polgármester.

VASÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

„DEBRECENI DIÉTA“

Világnézeti kurzust rendez a Turul Szövetség

A debreceni egyetemi hallgatók Turul Szövetségének ifjúsága április 5., 6. és 7.-én világnézeti konferenciát tart Debrecenben. A magyar ifjúságnak ezt a találkozóját Debreceni Diétának nevezi a debreceni egyetemi ifjúság és ennek előadóit országos nevű politikusokat

és közeleli vezető tényezőket kértek fel. Az a szándéka a Debreceni Diéta rendezőinek, hogy az egyik előadóul felkérjük gróf Teleki Pál miniszterelnököt is.

A Debreceni Diéta elé élénk érdeklődéssel tekint a város közönsége.

Műhelytitkok az április 26-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásárról

(Budapesti tudósítónktól.) Az egyebeként is amerikai tempójáról, nyüzsgő, forró életéről ismert vásárróda részére is rendkívüli teljesítményt jelentett az a munka, amelyet a Budapesti Nemzetközi Vásár szervezete húsvét nagyhétében benyújtott le.

Alig egy hónap múlva, április 26-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár, a vele kapcsolatban engedélyezett felárú utazási kedvezmény pedig a bel-földi közönség részére április 20-án, a külföldiek részére meg éppen április hó 16-án lép érvénybe. Sürgős volt tehát a kedvezmény igénybevételéhez szükséges vásárigazolványok szétküldése. Ez pedig nagy munka.

Nehéz feladat volt már az is, beszerezni 27 államból mindazokat az engedélyeket, amelyek a vasútkra, a hajózáratokra, autócikrokra, légi útvonalakra, különbözőképpen pedig a rendkívüli ki- és beutazási engedélyekre, a vízumokra szólnak. Háború dúl Európában és ez érzeti hatását az ilyen szervező munkánál is. Amint máskor egyszerű levélváltás ol-

dott meg, ma megbízottakat kellett küldeni majd minden országba a részletkérdések letérnyelése végett.

Belföldön jóval több, mint ezer vásári képviselőt és igazolványárutitást helyet kellett soronkívül a vásárigazolványokkal ellátni. Külföldön közel 3.000 képviselőt dolgozik a vásár. Vannak közöttük olyan szervezetek, amelyek egymagukban 80—100 millió ember utazási forgalmát látják el és hatalmas birodalmak területén 400—500 fővel dolgoznak.

Pontosan mához négy hétre, pénteken, április 26-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár, amelynek nemcsak kiállítói, hanem idegenforgalmi sikere érdekében is, kilenc hónapja folyik a munka. A vásárról annyit tudunk, hogy nagyszabású, méretben, tartalomban, főképpen pedig érdekességben minden eddigit meghaladó lesz. Ha az idegenforgalmi szervező munkát nézzük, azt kell hinnünk, hogy a vásár e téren is le fog győzni minden nehézséget és rekordot jelentő sikert fog elérni a vidéki és nemzetközi látogatottság terén is.

Tavaszkodás zökkenőkkel

Bármilyen nehezen, de a tavasz végre megérkezett Debrecenbe is. Az uccákról és a városot körülvevő földekről is eltakarodott a hó és ma már csak elsőszőrdött és elpipszkolódott maradékaik látjuk imitt-amott a járdák mellett, vagy a sötét és zárt bérházudvarok védelme alatt, mint annak a sok nehézséggel és szenvedéssel tarkított télnek, amelyről most már elmondhatjuk, hogy véget ért.

A hőmérséklet emelkedése és a valódi tavaszodás Debrecenben bizony még csak pár napos. 26-ika volt az első tavaszi nap. Ezen a napon a hőmérséklet meghaladta a kora délutáni órákban a 16 fokot. Ilyen magas hőmérséklet október közepe óta nem volt Debrecenben. A hőmérséklet emelkedése és a tavaszodás azonban csak látszólag túl gyors, mert csak éppen most, az utolsó napokban, 25—26. óta mondhatjuk el, hogy a hőmérséklet elérte az átalagos nivót, — vagyis azt a hőmérsékletet, amelyet normális körülmények között is ezekben a napokban már el kellett volna érnie.

Ami az időjárás további alakulását illeti, a ma beérkezett időjárásjelentések sajnós nem sok jóval biztatnak. Bár a már több ízben emlegetett háborús adat hiány most különlegesen érzeti hatását, hiszen végre az időjárás változások nyugatról jönnek hozzánk, azonban éppen ennek meg van az a hátránya, hogy oly irányból jönnek, ahol a magyar országhatárral a hirtelenség határát is elérjük és a következő támpont messze túlünk északnyugatra a Dán-félszigetnél kezdődik. A Norvégiaiból és Dániából befutott adatok azonban, ahol erős északi szél és fagypon alatti hőmérséklet mellett újból havazik, arra mutat,

hogy időrosszabodás előtt állunk. A hideg levegő behatolása ma már megkezdődött az ország nyugati részén is, ahol az éjjeli órák óta viharos északi széllesek az eső s a hőmérséklet a délelőtti folyamán 10 fokkal alacsonyabb volt, mint nálunk. Most egyelőre még folyik a küzdelem a déli enyhébb levegőáramlás és a hideget szállító északi légáramlás között, s ez a küzdelem változókéony jellegű időjárásban fog nyilvánulni nálunk is, újabb esőket és valószínűleg zivatarokat is fogunk kapni és nagyon valószínű, hogy legalább is átmenetileg a hőmérséklet emelkedése eg fog akadni, sőt visszaesésekre s éjjeli fagyokra is el kell készülnünk.

Lassan tavaszodni fogunk, de amint ez az időjárás dolgoknál általában történni szokott, a tavaszodás és javulás nem egyenletesen fog végbemenni, hanem ezt visszaesések, zökkenések tartják. A tél gonosz emléke néha még vissza fog térni, talán órákra, vagy percekre, hogy annál jobban tudjunk örülni és meg tudjuk becsülni az életet adó és melegítő napsugarat.

Debrecen, 1940. március 28.

Dr. Berényi Dénes
egyetemi intézeti tanár.

MEGSZÜNT IPAROK

Török Sándorné női divat kalapkészítő. Papp László borkereskedés. Tóth Istváné baromfi, tojás, tengeri, burgonya stb. kereskedés. Nagy Endréné kocsmá. Weisz Gizella szatóc. Özv. Veres Józsefné baromfi, tojás, gyümölcs, déligyümölcs, stb. kiskereskedés. Az iparálladéknban történt változás feljegyeztetett 78 esetben.

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

PESTEN, VII. RAKÓCZI UT 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től.

Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ.

E hirdetés felmutatója a szobáirakból 10% engedményt kap.

„DIÁKKAPTÁR MOZGALOM“

Az 1939—40. tanév második felében immár országsszerte megindult a középiskolákban a Diákaptár mozgalom. Ehhez a fontos honvédelmi célok s egyben a magyar fiatalság életre nevelését szolgáló mozgalomhoz a debreceni középiskolák tanulói is nagy örömmel csatlakoztak.

A mozgalom főcélja a háztartásokban összegyűlt s ott hasznot nem hajtó hulladék-anyagok összegyűjtése, ezzel honvédségünk nyersanyag ellátásának megkönnyítése és a mai háborús időkben nehézségek külföldi behozatal részbeni pótlása.

A Diákaptár másik célja az, hogy az ifjúságot a takarékosra rá szoktassa. Evégből a diákok számára minden iskolában takarékpénztárak létesülnek, ahol az ifjúság zsebpénzéből, vagy keresményéből jelentősebb összegeket gyűjthet össze.

A megértő debreceni közönség bizonyára szívesen fogja a háztartásában felhalmozott hulladékananyagokat — megfelelő elnérték fejében — a Diákaptár rendelkezésére bocsátani, s ezáltal a mozgalom hazafias céljait elősegíteni.

A Főméltóságú Asszony nyitotta meg az „Országos Háziipari és Népművészeti Kiállítás“-t

A Magyar Háziipari Központ rendezésében nyílt meg f. év március hó 20-án az „Országos Háziipari és Népművészeti Kiállítás“. A kiállítás jelentőségét nagymértékben emelte, hogy megnyitó ünnepségen a Kormányzó Ur hitvese, a Főméltóságú Asszony is megjelent. A kiállítás a magyar néphagyományokon és művészetben alapuló élő háziipart megfelelő szakszerű keretben mutatja be. A Kecskeméti uccai Csekonics-palota hatalmas termei kisinek bizonyultak a nagy anyag befogadására. Az első teremben Magyarország népművészetének és háziiparának hatalmas térképe látható, művészi kivitelben. Képsorozat mutatja be a háziipar történelmi emlékeit. A következő teremben sósár-, szalma-, gyékény-, raffiafonás, fafaragások láthatók. Külön teremben a fonás, szövés, azután a hímzés, valamint a kerámia, csipkekészítés, babakészítés stb. A nyilvánosság előtt még nem szerepel népművészeti magángyűjtemények muzeális értékű anyaga külön csoportot alkot, hol Matyasovszky Ilona, Fischer Béla, néhai Györfly István, Domanovszky György, Gönyei Sándor, Izabella Egylet, Ajkay Józsefné, Möller Istvánné stb., a Rákóczi tér és a Mester uccai női ipariskolák, több vidéki néprajzi múzeum értékes anyaga nyert művészi elrendezésben bemutatást. A legdíszesebb terem közepén a magyar háziipar legújabb terméke, a Főméltóságú Asszony irányítása mellett Kenderesen készülő, Zsindelyné Tüdös Klára tervezése alapján készült kenderesi csipke került bemutatásra. A kiállítás előkészületei hónapok óta folytak a Magyar Háziipari Központ vezetésége, vitéz Dr. Kereszties Fischer Ferencné elnök és Radnóti István ügyvezető alelnök irányításával. A kiállítási rendezőbizottság élén br. Kruchina Károly ny. államtitkár áll. A kiállítási anyagot Zsindelyné Tüdös Klára vezetése alatt álló külön zsűri bírálta felül. A néprajzi tudomány szempontjait a Néprajzi Múzeum közreműködő tisztviselői, Gönyei Sándor és Gunda Béla képviselik. A kiállítás munkálatait Latabár Károly irányította, a berendezés terveit Szabó Ödön iparművész, a művészi díszítést és grafikonokat Basilides Sándor és Mosdóssy Imre festőművészek készítették. A kiállítás nyitva van március hó 28-tól április 12-ig, hétköznap 10—17 óráig, vasárnap 10—14 óráig. Belépője 50 fillér. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás megtekintésére felárú vasúti kedvezményrel felutazó vidéki közönség okvetlenül tekintse meg ezt az igen érdekes és egyedülálló kiállítást. Tájékoztató ad a Magyar Háziipari Központ (Budapest, IV., Eskü út 6., II. 7.) Telefon: 185—761, 181—692.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA HIRDETŐINKNÉL ESZKÖZLI A VÁSÁRLÁSÁIT!

Idegroham vagy öngyilkosság?

Tisztázatlan a nyilastelepi tragédia oka

A nyilastelepi kettős tragédia ügyében a hatóságok befejezték a vizsgálatot. Megállapították, hogy Kovács Gábor 26 éves szabósegéd átvágta nagyanja, a 73 éves Lisztes Mihályné torkát és gégejét, majd öngyilkosságot követett el.

A véres esemény körülményei meglehetősen tisztázatlanok maradtak. Azt ugyanis még mindig nem lehetett teljes bizonyossággal megállapítani, hogy Kovács Gábor miért követte el szörnyű tettét. Egyik feltevés az, hogy a fiatal ember

idegrohamában gyilkolta meg a nagyját és végzett azután saját magával.

A másik lehetőség az, hogy Kovács Gábor, aki állítólag tüdőbajban szenvedett,

titokban már régebben készült az

öngyilkosságra. Lehet, hogy a magával tehetetlen nagyját, aki hét éve ágybanfekvő beteg volt, azért ölte meg, hogy megszabadítsa szenvedéseitől.

Mindezek azonban csupán feltevések, amelyeknek biztos alapja nincs. Kovács Gábor családjában több terheltség fordult elő, édesapjának testvére elmeegógyintézetben halt meg, annak a fia is elmebeteg volt és lehet, hogy a fiatal szabósegéden most tört ki a családban már előfordult idegbaj. Nincs kizárva az sem, hogy másik feltevés adja a tragédia okát, amely szerint Kovács Gábor betegsége miatti elkészesedésében végzett nagyjával és önmagával.

Valószínű, hogy sohasem fog kiderülni, mi a nyilastelepi dráma igaz oka. Kovács Gábor a titkot magával vitte a halálba.

Ipartestületi szék tárgyalja a cipészszakosztály válságát

A közeli napokban jelentették azt a meghasonlást, mely a debreceni ipartestület cipész szakosztályának elnöke és a cipész társadalom nagyszámú tagja között keletkezett. Azt is megírtuk, hogy az egyik viharos szakosztályi ülés során a szakosztály egy része bizalmatlansági indítványt tett Bobák Gábor szakosztályi elnök működésével kapcsolatban. Ezeknek a következménye, hogy a közeli napokra Galamb Ferenc elnök magához kérte Bobák Gábor cipész szakosztályi elnököt és megtárgyalta ve-

le a szakosztály elnöksége ellen felhozott panaszokat. A cipész társadalom tagjai úgy gondolták, hogy e megbeszélés után Bobák Gábor lemond az elnöki tisztségről. Azonban nem ez történt, hanem az, hogy most az egész ügy kiadták az ipartestületi széknek tárgyalás céljából. Mint értesülünk, az ipartestületi szék a közeli napokban tárgyalja a kérdést és a tárgyaláson döntik el a beidézett tanuk vallomása után, hogy Bobák Gábor vezetheti-e tovább a cipész szakosztályt?

Külkereskedelmünk alakulásáról érdekes tájékoztatásokat nyújt a Mezőgazdasági Kiállítás

A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal épp úgy, mint az elmúlt években, az idén is külön csarnokában vesz részt a mezőgazdasági kiállításon. Szemléltető anyaga mintegy beszámoló formájában sorakoztatja fel a külkereskedelemben szereplő legfontosabb mezőgazdasági cikkek termelésének és kivitelének alakulását. Különösen szemléltetőek lesznek azok a térképek, amelyek az egyes fontosabb, kivitelre termelő területeket tüntetik fel.

A búzatermeléssel és kivittel kapcsolatosan összehasonlítja a Hivatal kiállítása Magyarországot, a többi dunai exportállamok és a tengertől búzákiviteli államok, valamint az európai fogyasztóállamok búzatermelési viszonyainak alakulását. Az összehasonlításból kiténik, hogy Magyarországon a búza vetésterülete a világháború előtti helyzettel szemben nem emelkedett és az, hogy ma aránylag több búzát termelünk, kizárólag a termés átlagok örvendetes növekedésének az eredménye. A magyar vetőmag (lucerna és más heremagvak, búkköny, stb.) elterjedését a fontosabb behozatali országokban az 1936–38. évekre vonatkozólag mutatja be a kiállítás.

Rendkívül fontos tényezője a gyümölcs, baromfi és húskivitelnek a hűtőházak fejlesztése. A magyarországi hűtőházakról és hűtőházak külkereskedelmi forgalmáról készült térkép a hűtőházak exportfejlesztő hatását fogja bemutatni. A gyümölcskivétel 1936. és 1939. évi adatait feladóállomások forgalma szerint szembeállítva mutatják majd be a kiállítás adatai. Egy térkép tájékoztatni fog arról, hogy egyes vidékekről mennyi szarvas-

marbát és sertést visznek ki külföldre, mennyi kerül a budapesti piacra és mennyi a helybeli fogyasztás.

A mezőgazdasági kivitelnek egyik legfejletlenebb ágazata a baromfi és baromfitermékek. A Külkereskedelmi Hivatal bemutatja a baromfitörzsalomány birtoknagyság csoportok szerinti megoszlását is, ezzel érzékeltetve, hogy az évi 50 millió pengő körüli értékű baromfikivitel elsősorban a földnélküli és a törpebirtokos népesség bevételét fokozza. Vadállományunk szintén értékes tényezője a kivitelnek. E tekintetben az elejtett vadak számáról és a vadkivétel alakulásáról is időszerű adatokat közöl a hivatal kiállítása.

A hőmérséklet csökken

Hazánkban, főként a Dunántúlon a hűvös levegő jutott uralomra. A hőmérséklet a tegnapihoz képest erősen súlylyodt. A nyugati megyékben a felmelegedés nem haladta meg a tíz fokot sem. Keleten azonban még emelkedett a hőmérséklet. Békéscsabán 19 fokot mértek, sok helyen volt eső és néhány helyen havasodó. Szombathelyen 9, Kaposváron 4 mm-nyi csapadékot mértek. Az esti órákban a Kassa–Ungvár vonalon még esett. A hóolvadás a Kárpátalján folytatódott.

Jóslás: Ismét élénkebb északnyugati, északi szél, több helyen eső, havasodó, a hegyeken hó. A hőmérséklet főként keleten csökken.

INGYEN REPÜLHET, AKI GYÜJTI A REPÜLŐBÉLYEGET!

Sztoil Sztoilov bolgár követ, Debrecen nagy barátja, eltávozik Magyarországról

Szofia, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) Sztoil Sztoilov eddigi budapesti bolgár követet belgrádi követévé nevezték ki. A bolgár diplomáciában ezenkívül még több változás történt.

Sztoil Sztoilov egyike volt azoknak a Budapesten akkreditált diplomatáknak, akik Magyarország őszinte barátai és akik szoros kapcsolatot tartottak fenn a magyar vidékkel is. Eltávozását mély és igaz sajnálkozással fogadják a magyar közvélemény, mert benne — újabb állomáshelyére való távozásakor

— egy jóbarátot veszített.

Debrecen is fájlatja távozását, mert gyakori vendége volt Sztoilov bolgár követ s a bolgár-magyar Asztaltársaság révén szoros kapcsolatot is tartott fenn Debrecennel. Nemcsak ismerte Debrecen városát, de szerette is azt és évről évre felkereste. Debreceni tartózkodása alatt állandóan érintkezésben állt azokkal a tényezővel, akiknek vezetése alatt tökéletesen kiépült a bolgár-magyar barátság. Éppen ezért Debrecenben nagyon sajnálják, hogy Budapestről távozik a város igaz barátja: Sztoil Sztoilov.

Folytatták az „eszmevédelmi csoport” bünperét

Budapest, március 28. A budapesti törvényszék ötös tanácsa csütörtökön ismét folytatta annak a bünpernek a tárgyalását, amelynek vádlottjai Tóth Pál és hét társa, akik „Eszmevédelmi csoport” néven tömörültek és több egyéni tettlelesen bántalmaztak.

Csütörtökön négy vádlott kihallgatására került volna a sor, de sem Grubert, sem Gál Csabát nem vezették az ötöstanács elé, mert az ellenük elkészített vádiratok még nem kerültek a törvényszék elé. Így csak Kóbor Jenő és Bánhegyi Lászlót hallgatta ki a bíróság, akik tagadták bűnösségüket.

Kóbor kihallgatása után felvezették a bíróság el Gruber Lajost, hogy kiképeztesse neki a pótvádiratot, amelynek átvétele után visszakísérték a fogházba.

Szünet után a tanács Halmai János országgyűlési képviselőt, a bünper első sértettjét hallgatta ki, aki részletes vallomást tett megveretéséről, majd kihall-

gatása végén arra a kérdésre, hogy kívánja-e a vádlott megbüntetését, igennel válaszolt. A törvényszék a képviselőt megeskette vallomására.

A következő tanu Lendvai István hírlapíró, a bünper egyik sértettje, aki elmondotta, hogyan támadták meg december 28-án este.

Lendvai Istvánt az elnök megeskette vallomására.

Meskó Zoltán képviselő tett ezután tanuvallomást az ellene intézett támadásról.

Előzőleg figyelmeztették őt, politikai magatartása miatt támadás érheti? — kérdezte az elnök.

A fehérvári választásból kifolyóan a nyilaskeresztes párt neheztelt rá, mert jelöltet állítottam.

Az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem kívánja a vádlottak megbüntetését.

A tárgyalást április 10-én folytatják.

Az árvízvédelmi kormánybiztos tájékoztatója

Budapest, március 28. (MTI) Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, az árvíz védelem országos kormánybiztos csütörtök délelőtt felderítő repülőútra indult, amelynek során Ujszász és Szolnok, továbbá a Sajó és Hernád vidékét szemlélte meg. Visszaérkezése után gépkocsin Szolnokra utazott. Az államtitkár a március 28-iki helyzetről a következő tájékoztatást adta:

A Tisza végig árad. Péntekre Budapesten 690 cm-es vízállás várható. A Sajón, a Hernádon és mellékvizein ma érte el az árvíz tetőfokát. A Hernád vize a Hidasnemeti alatti szakaszon átlag 20 cm-el haladta meg az eddigi nyilvántartott legmagasabb vízszintet. A Bodva vize is magasabb, mint a múltban a legmagasabb ár. A Rima árad. Hevesen árad a Vág is. A Zagya és a Tarna felső szakaszán újabb emelkedik a víz. Az árvíz a két folyó találkozásánál és attól lefelé katasztrófális méreteket ölt. A védelem munkájára mindenütt folyik. Sajószentpéternél sikerült a jeget szétrombolni. Eredményes munkát végeztek az árvíz ellen védekező alakulatok Hatvanban. Ahol több nagyobb arányú műszaki munkálattal védtek a várost. A Tokajból Gesztlyre érkezett műszaki karhatalom felrobantotta a hernádnemeti jégtorlaszt. Késő délután az óbudai hajógyár-sziget biztosítására a védekezés

munkája megkezdődött. Pócsmegyeren a víz teljesen körülfárta a községet, melynek kiürítése folyamatban van.

Sátoraljűhely, március 28. A város környékén szerdán délelőtt elhagyta medrét a Ronyva patak és súlyos helyzetbe sodorta a várost és Csörgő községet. A város és község között 500 m-es hosszúságban óriási jégtorlaszok halmozódtak fel és akadályozták a víz sima lefolyását. A külváros uccáit ellepte az ár, itt 250 ház került víz alá. Atlagban 80 —100 cm magas a gyalogjárókon a víz. A vágóhid is víz alá került a gyárteleppel együtt. Bodrogszerdahely szintén súlyos helyzetben van. A katonaság, csendőrség és rendőrség kilakoltatta tíz uccánépét. A helybeli tűzérteg ágyúkkal szétlőtte a jégtorlaszokat s 1 méter vastag és 10–20 m hosszú darabok úsztak tovább. Utjukban elseperték és letarolták a hidakat. Reggelre a víz elvonult és csak hatalmas jégtáblák maradtak a földeken és a házak között. Egy ház összedőlt. 120 pedig súlyosan megrongálódott. (MTI)

Miskolc, március 28. A Sajó Felsőborsodban Hét község közelében 80 méter szélességben átszakította a gátat. Ondon a víz magassága elérte a 483 cm-t. 40 házat kiürítettek, 3 ház összedőlt. Péntekre virradó éjszaka megkezdődtek egész Onod kilakoltatását. (MTI)

APOLLO filmszínház

Telefon: 25-09.

Ma is

Kodolányi János híres színműve: a

FÖLDINDULÁS

Megelőzi: Legújabb magyar híradó és „Minden vihar elül” színes-trükkfilm. Előadások délután 5–7–9 órakor. Csak 16 éven felülieknek.

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József út 49. sz. — Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGSZERTÁRAK:

„Nap”, Tolvay Imre, Piac ucca 1. Piac és Hatvan u. sarok. Telefon: 27-73. — „Aranyegyszarvú” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth ucca 8., a színház mellett. Telefon: 34-96. — „II. Rákóczy”, Arany S. A. örökösei, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. Telefon: 23-43. — „Sztankay”, Németh László, Szent Anna ucca 64., Vigkézdvi Mihály uccával szemben. Telefon: 25-58.

Pénteki műsor:
Hungária mozi:
Sivatagi éjszakák
Apollo filmszínház:
Földindulás
Vígyszínház mozi:
Göre Gábor visszalér
Csokonai színház:
Paprikáscsirke

— Az egyetemi istentiszteletek újból megkezdődnek. Az első istentisztelet március 31-én lesz a Kollégium Oratóriumában: ígét hirdet dr Erdős Karoly egyet. ny. r. tanár.

— Megérkezett Belgrádba a magyar kereskedelmi küldöttség. Belgrádból jelentik: (MTI) A magyar kereskedelmi küldöttség, amely kereskedelmi megbeszéléseket folytat a jugoszlávokkal, csütörtök reggel Belgrádba érkezett. A jugoszláv lapok igen nagy jelentőséget tulajdonítanak a magyar—jugoszláv kereskedelmi tárgyalások megindulásának.

— Az Iparoskör március 31-én vasárnap délután 5 órai kezdettel kultúrdelelőnt tart. Tekintettel a tárgy fontosságára, az ajtók előadás alatt zárva lesznek. Az elnökség felkéri a nagyjérdemű közönséget és ifjúságot, hogy 5 óráig helyeiket elfoglalni sziveskedjenek. Belepódi nincs. Elnökség.

— X. Zsidó Kultúrest szombaton Szereplők: dr Vág Sándor, dr Haasz Imre, Gács Demeter és Neumann Pál. Helybiztosítás Csillag könyvesboltjában.

— Hóvihar Párizsban. (Stefani.) Párizsban csütörtökön egész délelőtt hóvihar dühöngött és hatalmas szél fújt. (MTI)

— Magyar szenátor Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: (MTI) Királyi rendelettel 3 új szenátort neveztek ki Jugoszláviában, mégpedig Grassl Györgyöt a jugoszláviai németiség képviselőjét, a Pop Fülöp belgrádi ág. ev. püspököt és dr Várady Imre nagybecskereki ügyvédet, a jugoszláviai magyarság képviselőjét. Várady Imre már az összeomlás óta nagy szerepet játszott a jugoszláviai magyar kisebbség életében. 1927-ben a nagybecskereki életben képviselővé választották. 1939. január 20-án pedig szenátorra nevezték ki.

— Veszélyes galyak nyésését vállalja ifj. Bene József debreceni tüzoltó, aki már több helyen végezte olyan fáknak kivágását és legálzását, amely fák megisztíttását vagy kivágását annak veszélyessége miatt mások nem igen vállalták volna el. Ifj. Bene József tüzoltó kéri a város közönségét, hogy ha van valakinek olyan természetű famegnyírési vagy kivágási munkája, amelyet veszélyessége miatt más nem vállalna el, ő vállalja. Címe: ifj. Bene József tüzoltó, Timár ucca.

Kalotaszegi képek a Déri-múzeumban

A nagyváradi magyar turisták sok évi magyartörő munkájának az volt a jutalma, hogy vezetőjükkel, Papp Lajost, a románok kiutasították. Pedig a román vizsgálóbíró szerint, ha Papp Lajos román lett volna, kultúraterjesztő munkájáért kitüntetés érdemelt volna a kormánytól. De mert magyar volt, azért a turistautak építésében és jelzésében a román hatóság irredentát látott.

Erről a munkáról tart Papp Lajos előadást szombaton délután fél hétkor a

Déri Múzeumban. Az előadást különösen a Kalotaszeg vidékéről felvett sok szép kép vetítése teszi tanulságossá. Az előadást a Turista Egyesület rendezte, még pedig bérletlen kivül.

A téli sorozatból még két előadás van hátra. Április 2-ikán Jakucs István bemutatja a glecserek világát, 16-ikán pedig Gyulai Zoltán egyetemi tanár a németországi lüneburgi pusztát hasonlítja össze a Hortobágygal.

A piarista rendház tolvajának orgazdája a bíróság előtt

Egy 17 éves fiatalokorú szabótanuló a múlt év október 11-én a Piarista Rendházból ellopott egy aranyláncot és egy órát. Az arany láncot még az nap elvitte a Hatvan ucca 49. szám alatt lakó ócskavaskereskedőhöz, akinek megvételre kínálta. A kereskedő azonban nem vette meg az arany láncot, azt mondta, hogy hozzon írást és akkor megveszi. Amikor a kereskedőtől eltávozott, találkozott a kereskedő Márton nevű fiával, akinek szintén eladásra ajánlotta a láncot.

Klein Márton még is vette a 25 centiméter hosszú, 17 gram súlyú láncot 20 pengőért.

Amikor a lopás kiderült, a fiatalokorú megmondta, hogy kinek adta el a láncot. Klein Márton ellen így megindult az eljárás orgazdaság vétségé címén. Most tárgyalta az ügyet a bíróság. A vádlott fiatalember tagadta

bűnösségét, azt hangoztatta, hogy nem tudta, hogy lopott a lánc, mert a fiatalokorú, amikor érdeklődött tőle a lánc eredete felől, azt mondta, hogy az a nagypapjaé, az bizta meg az eladással. A fiatalokorú bejelentő lappal igazolta is magát. Arra vonatkozóan, hogy olyan olcsón vette meg a láncot, a vádlott kijelentette, hogy neki fogalma sem volt az arany áráról.

Tanuként kihallgatta a bíróság a fiatalokorú is, aki azt vallotta, hogy 30 pengőért akarta eladni a láncot, de Klein azt mondta, hogy neki csak 20 pengőt ér meg. Az igaz, hogy azt mondta, hogy a lánc a nagypapjaé.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondta ki Klein Márton tulajdon elleni kihágás vétségében s jogerősen 16 pengő pénzbüntetésre ítélték.

— MÉP értekezlet volt a Rózsabokor vendéglőben. Báró Vay László, a MEP országos elnökének debreceni tartózkodása alatt a kormánypart beszámoló gyűléseket rendezett. Ilyen beszámoló gyűlés volt tegnap este a Rózsabokor vendéglő külön termében. Ezen a beszámolón báró Vay László, Ferenczy Tibor és dr Pajor Győző országgyűlési képviselők ismertették a politikai helyzetet és képet adtak a MEP belső ügyeiről. A beszámoló gyűlés este 9 órakor már véget is ért.

— Beomlott egy ház a Burgondia utcán című cikkünkkel kapcsolatban felkértek bennünket annak közlésére, hogy a beomlott ház vegyes tégélával volt építve. A szerencsétlenség oka az időjárás viszontagsága volt. A ház építésében maradt részei teljesen jó állapotban vannak és újabb beomlástól nem kell tartani.

— Zsidó istentiszteletek. A Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje március hó 29-től április 5-ig. Péntek este mindkét templomban 5.55, szombat reggel 7, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10, a felnőtteknek fél 11, délután a Kápolnási uccában (ifjúsági) fél 4, délután mindkét templomban fél 5, este 6.55, köznapi reggel fél 7, este 6.25 órakor. Rabbiság.

— Elfogták két verhovinai banditát. Ungvárról jelentik: A csendőrök elfogták Lojka Péter 39 éves veléti szönyeg készítőjét és Agoston Péter 43 éves udlyai napszámot, akik hónapok óta rettegésben tartották Verhovina betöréseket és lopásokat követett el, melyek után mindig eltűntek az erdőségekben. Lojka Péter már 18 évet töltött börtönben. Alig van Szlovákiában város, ahol ne követett volna el betöréseket és tizenkét ízben sikerült megszöknie a cseh csendőrök elől. (MTI)

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 5.55, szombat reggel 8, d. u. 4 órakor. Szombat kezdete 5.45, vége 6.55 órakor.

— Gyermekekhalál. Dávid Zsófia 20 esztendő gügyori leány gyermeket szült. A csecsemő rövid idő múlva meghalt. A hatóságok elrendelték az újszülött holttestének felboncolását.

— Darre német miniszter áprilisban Budapestre jön. Berlinből jelentik: (MTI) Darre német birodalmi földművelésügyi miniszter Telesi Mihály gróf földművelésügyi miniszter meghívására április 2-5-ig Budapestre utazik, hogy a mezőgazdasági kiállítás megtekintésére.

— 94 vonatot ismét forgalomba helyeznek. Budapestre jelentik: (MOT) A január 23-tól, illetve február 5-től beszüntetett hivatalos menetrendkönyvből kiadott 1. és 2. sz. piros és sárga színű jegyzékben felsorolt személyszállító vonat közül 94 vonatot április 1-től kezdődően ismét forgalomba helyeznek. Az újból közlekedő vonatokról részletes tájékoztatást az állomásokon kifüggesztett fali menetrend hirdetések és tájékoztató táblák nyújtanak. (MTI)

— Olasz-spanyol légiegyezmény. Madridból jelentik: (Stefani.) A spanyol fővárosban olasz-spanyol légiegyezményt írtak alá, amely a két ország közötti légi összeköttetés kérdéseit szabályozza. — (MTI)

— A bádógos szakosztály elnöksége felhívja a szakosztály tagjainak figyelmét, hogy f. hó 30-án, azaz szombaton este 6 órakor az ipartestület 3. számú üléstermében forrasztó-ön szótisztást tart. Felkérjük a tagokat a pontos és teljes számban való megjelenésre.

UJ IPAROK

Sarkadi Józsefné sz. Pap Irén női divatkalap készítő. Sallai Béla burgonya, hüvelyes termények, hagyma, zöldség, baromfi, tojás, gyümölcs, déligyümölcs, tej és tejtermékekkel való kereskedés. Lente Juliánna házivászon kereskedés. Czina András burgonya, száraz főzelék, zöldség, napraforgó, baromfi, tojás, gyümölcs, déligyümölcs kereskedés. Erdei Ferencné sz. László Juliánna cukorka, gyümölcs, déligyümölcs, tojás, baromfi, zöldségfélék, sült gesztenye, pátogatott tengeri, hűsítő italok, sütemény, peksütemény kereskedés. Nagy Józsefné sz. Róza Sára fűszer, csemege, cukorka kiskereskedés és egyszerű tejtermékek. Nagy Józsefné sz. Róza Sára kötött, szövött, valamint rövidárú kiskereskedés. Szutor Róza kötött, szövött, rövidárú, norinbergi bazár- és diszmuára, valamint háztartási cikkekkel való foglalkozók és továbbárusítók részére kereskedés.

Gyászrovat

Albisi Elekes Dezső

a Sesztina Lajos vasnagykerekedő cég üzletvezetője, a Debreceni Vas-és Rézbütorgyár Rt. igazgatósági tagja, tart. tűzérhadnagy f. hó 27-én életének 50-ik évében váratlanul elhunyt. A megboldogult közel 29 éven állott a Sesztina cég szolgálatában, mint annak egyik vezető tagja, aki különösen a cég nagybani üzletkörünek kiépítése és fejlesztése körül szerzett kiváló érdemeket. Ismert, közkedvelt és nagybecsült tagja volt nemcsak a debreceni és tiszántúli, hanem az egész magyar vaskereskedelemnek. Halálával egy értékes, tevékeny, munkában gazdag élet ért véget. Temetése f. hó 29-én, pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből.

Karacs Sándor élete 26-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a hármastereből ref. szertartás szerint tartandó ima után. Lakás: Ondód Piac dűlő 1. szám. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2.

Özv. Lisztes Mihályné szül. Csire Juliánna élete 73-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a II.-B. teremből ref. szertartású ima után. Lakás: Rásó Gyula ucca 12. Számos gyermekei, unokái és dédunokái gyászolják. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2.

Kovács Gábor férjiszabóság élete 26-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a II.-B. teremből ref. szertartás szerint tartandó ima után. Lakás: Rásó Gyula ucca 12. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2.

Özv. polgár Bánky Jánosné Tóth Zsuzsanna áldásos életének 73. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II.-A. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, korábban elhalt, most átszállított férje porrései mellé.

Glück Izsák kereskedő életének 72-ik évében Debrecenben elhunyt. Temetése Hajdúnánáson lesz hazaszállítás után pénteken délelőtt 10 órakor. A szállítást Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld tér 2. szám.

Jenser Mihály tanár temetése bensőséges részvét mellett folyt le csütörtökön délután a Köztemető diszravatalozójában. A nagykárolyi piarista főgimnázium 31 éven át volt kitűnő rajztanárának számos tanítványa élt Debrecenben s ezek csaknem teljes számban megjelentek a temetésen, amelynek egyházi szertartását Láng Pál pápai kamarás celebrálta fényes segédlettel. A régi diákok résztvevő soraiban megjelent dr Tóth Kálmán táblai tanácselnök, dr Diczig József táblabíró, dr Kovács József volt nagykárolyi városi tisztiorvos, Demény Géza felső kereskedelmi iskolai igazgató, dr Keisler Imre postatanácsos, dr Diczig Alajos iparkamarai titkár, Tóth Géza gyógyszerész, Kummergruber Emil kegyesrendi tanár és még sokan az elhunyt tisztelői közül. A Piarista Diákszövetség nevében dr Fábrián Sándor, a MTI debreceni igazgatója mondott búcsúbeszédet az elhunyt tanár felett.

* CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítási év: 1905. A debreceni Tisza István-Tudományegyetemi klinikák szállítója. — Telefonszámok: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90.

— Emésztési kiütések a bőrön sok esetben hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

FELHÍVÁS az 1940. évi fősorozáson való megjelenésre

A honvédelemről szóló 1939. II. törvény cikk (1) bekezdése értelmében minden hadköteles katonai szolgálatra való alkalmassága fokának megállapítása céljából a törvény szerint arra hivatott sorozóbizottság előtt megjelenni köteles.

Az állításköteles kor annak az évnek január hó 1. napjával kezdődik, amelyben a hadköteles huszonegyedik életévét betölti és annak az évnek december hó 31. napjával ér véget, amelyben a hadköteles huszarmadik életévét betölti.

Az 1940. évi fősorozáson — a fentiek szerint — a folyó évben állításkorban levő s az 1919. évben születettek mint első korosztályba tartozók, az 1918. és 1917. évben születettek közül azok, akik az 1939. évi sorozáson „jelenleg alkalmatlan, visszahelyezendő” osztályozást nyertek, mint második, illetve harmadik korosztályba tartozók hivatnak fel, illetve állanak elő.

Sorozóbizottság elé tartoznak állani még — fentiekben kívül — azok az állításkorból már kilépett 1901, 1902, 1903, 1904. stb. egészen az 1916. évig bezárólag született hadkötelesek is, akiknek katonai szolgálatra való alkalmasságuk végleg még nem bíraltattott el, tehát akik annakidején toborzáson, illetve sorozáson nem voltak.

Debrecen sz. kir. városban az 1940. évi fősorozás április 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16. és 17. napján fog tartani.

A sorozóbizottság a városi iparostanónciskola tornacsarnokában (bejárat a Burgundia u. 1. szám alatt) fog működni, s a sorozások reggel 8 órakor kezdődnek.

A sorozóbizottság előtt való megjelenésre a polgármesteri VI. (katonai ügyosztály) által már nyilvántartásba vett 1919, 1918. és 1917. évfolyambeli állításkötelesek névre és napra szóló s lakcímközpontokba küldött sorozási idézőt kapnak. Felhívom fenti évfolyamokba tartozó ifjakat, hogy az időzón megállapított napon és időben, a sorozás helyén pontosan és tisztán jelenjenek meg és hozzanak magukkal személyazonosságuk megállapítására alkalmas igazolványt.

Azok az 1919. évi születésű ifjak, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tettek eleget, továbbá azok az 1901—1916. évi születésűek, akik bármilyen okból kifolyólag nem voltak még toborzáson és sorozáson, a polgármesteri VI. katonai ügyosztályon (Kossuth u. 20., I. lépcső, III. emelet 92-b. ajtó) haladéktalanul jelentkezni tartoznak, hogy a sorozóbizottság elé leendő állításuk iránt intézkedni lehessen.

Személyesen kell fiával megjelenni annak az atyának is, aki saját keresetképtelensége címén fiának családfejtartói kedvezményben való részesítését kéri.

Felhívom az állításköteleseket, hogy a honvédelemről szóló 1939. II. t.-c. 36. §-a alapján a tartalékos tiszti kiképzésre való jelentkezési szándékuk, valamint a törvényben (42—45. §) meghatározott bármiféle kedvezményekre való igény-elmelésük esetén kérvényüket az igazoló okmányok becsatolása mellett idejében, még a sorozás megkezdése előtt nyújtsák be. Később beérkezett kérvények, vagy az okmányok hiánya a kérelem elutasításához vezet.

Figyelmeztetem végül az érdekelteket, hogy az állítási kötelezettség nem teljesítése, a kedvezményi kérvények benyújtására előírt határidők be nem tartása és általában a honvédelemről szóló törvényből folyó kötelesek teljesítésének elmulasztása a felhívásban közzétett tudnivalóknak, vagy a törvénynek nem tudása által nem menthető.

Debrecen, 1940 március 26-án.
Polgármester.

A HAZAJA SORSÁT ELŐBBRE VINNI AKARÓK SZÍVESEN VESZIK ÉS KÉRIK A REPÜLŐBÉLYEGEKET

SPORT

Sportnapló

A Bocskay és a DVSC csütörtökön délután kétkapus edzést tartottak a vasutaspályán. Jó, gyorsirámú, mérkőzésnek is beillő játékból a DVSC győzött 2:1 arányban, Szabó és Sidlik góllaival. A Bocskay gólját Berecz lőtte.

A Bocskay vasárnap délelőtt az egyetemi pályán a DEAC-cal játszik barátságos mérkőzést. A DEAC erre a mérkőzésre pénteki edzésén állítja össze csapatát. Az edzés délután 3 órakor kezdődik Berecz vezetésével s a DEAC felkéri összes játékosait, hogy az edzésen vegyenek részt.

Vasárnap már az amatőröknek is megkezdődnek a tavaszi idény bajnoki mérkőzései. Debrecenben a DMTE a Dohánygyárral játszik, Derecskén a Derecskei MOVE a KMOVE-val, Hajdúböszörményben a HMOVE a B. Turult látja vendégül, Mátészalkán az MTK a V. Turullal küzd a bajnoki pontokért, — Nagykállóban NSE — UKMSC mérkőzés lesz, Nyiregyháza a NyKISE az

MVSC-vel játszik, Csapón pedig a CsSE a NYTVE II.-öt látja vendégül.

Az NB-egyesületek képviselőinek bevonásával a szövetség értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy Magyarország indul az úgynevezett kis KK-ban, amelyben rajtuk kívül Jugoszlávia és Románia vesznek részt. Ennek előfeltétele azonban az, hogy úgy Románia, mint Jugoszlávia egész területén minden korlátozás nélkül megfelelő kormányhatósági intézkedésekkel biztosítsák a magyar csapatok zavartalan játékát.

Kohut Vilmost, a sokszoros magyar válogatott belsejőst, aki hazatért Franciaországból, a Taxi leigazolta.

A honvédség vezérkari főnöke magáévá tette a MASz előterjesztését és így megindul a sport a honvédségben és a leventéknel. Ennek egyik fontos lépése, hogy kötelező lesz a leventék kiadása a polgári egyesületek részére.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Szenzációs siker a budapesti Városi Színházban

A világhírű francia író, M. Dekobra „Marion” című operettjét mutatta be a budapesti Városi Színház húsvétkor példátlan sikerrel. A főszerepet Kossáry Emmi, a legkiválóbb magyar operett-primadonna játssza, aki csodálatosan szép hanggal juttatja érvényre Krasznay Mihálynak, a „Sárga lilium” nagynevű szerzőjének szebbnél-szebb melódiáit. Pompás szerephez jutott Mihályfi Béla és Greguss Zoltán, a budapesti színpadok kiváló nagyságai. Humorról bőségesen gondosodik a rendkívüli mulatságos Sziklai Szeréna, Fodor Artúr, Ujváry Lajos, akik egytől-egyig a nevetetés nagymesterei. Rendkívül ügyes a külföldről hazatért Csikos Rózi. Kétünló táncos szüretnek Verő Erzsé, Nádasny Lujza. Nagyszerű szerepe van a délceg, széphanjú Márkus Lajosnak, továbbá Bókay Ferencnek, Komppóthy Gyulának és Szepessy Editnek.

Külön kiemelkedik a kiváló Budapesti Hangversenyzenekar Beck Miklós kitudó vezényletével. Eseményszámba mennek a szebbnél-szebb lányokból álló tánckar nagyszerű táncái. A káprázatos kiállítás, a pompás jelmezek és a végtelenül izgalmas szöveg, valamint a fülbemászó muzsika mind pillérei annak a nagy sikernek, amely a MARION bemutatásával járt. Lapunk előfizetői a Vásár alatti lapunkban elhelyezett szelvény felhasználásával mérsekelt áron nézhetik meg a MARION-t, ami budapesti tartózkodásuk legélvezetesebb programpontja lesz.

Utaltvány Ezen utaltvány ellenében a budapesti Városi Színház pénztára kettő darab 25%-os kedvezményes jegyet szolgáltat ki.

MOZI Göre Gábor visszatér (Vígyszínház)

Gárdonyi Géla halhatatlan alakjait: Göre Gábort, Durbint sógort és Kátsa cigányt új életre hívta a Hunnia Filmgyár a „Göre Gábor visszatér” című filmjében.

Érdekes és merész mese, a kidolgozásnál azonban van egy kis hiba, mert a cselekmény egyes helyeken szétesik. A

mennországi díszletek a magyar filmgyártásnak rendelkezésére álló anyagiak mellett szépen vannak megoldva. Nagy hiba azonban a hangfelvétel rosszassága. A híres Göre Gábor szerepében Tompa Sándor tökéletesen adja vissza a Gárdonyi által megteremtett bíró, az igazságot, aki most is igazságot akar tenni a földön. Pethes Sándor Durbint sógora élettel teljes, Kátsa cigánynak Misoga László nem eléggé megfelelő. Rózsahygyi Kálmán Füssi bíráló jó alakítás. — Adorján Éva szép és kedves Göre Martsa. A többi szereplők is igyekeznek jól adni.

A kísérőnek lepergett Margitsziget című kultúrfilm ügyes, szép felvételekben mutatja be a Margitsziget ezer szépségét. A Fox híradó képei aktuálisak.

Filmfutár

Két budapesti premier színház,

a Rádus és az Atrium mozi közönsége kacagta végig Hunyady Sándor ötletes és vidám filmvígjátékát, amelynek címe: Párba semmiért. Csontos Gyula és Somlay Artur színészi játéka legjavát nyújtották ebben a filmben, amelyben sok ismeretű színész mellett legremekőbb partnerek Bob úr, egy kis drótszörű foxi. Ugyanis a kis kutya körül bonyolódik az ötletes történet és miatta áll pisztolyos elé két vidéki úr, akiket Csontos Gyula és Somlay Artur alakítanak. A szellemes filmet nagy tetszéssel fogadta a közönség.

A remek tollú Csathó Kálmán

nagyszerű színdarabjának, a Fűszer és csemegének filmváltozata, különösen nagy sikert hozott Somlay Arturnak az öreg kereskedő, Puskás Aladár szerepében. A Vigaszínház kitűnő színésze remek alakítást nyújt ebben a szerepben Vizváry Mariskával együtt, aki a nagyot halló feleséget alakítja. Kettőjük játéka annyira színnel tölti meg az egyébként is elsőrangú filmet, amelynek problémája a legaktuálisabb kérdéseket veti fel, hogy érthető, ha a Fűszer és csemegé többszörös prolongációkat ért el a budapesti bemutató filmszínházban.

Két magyar szereplője van

annak a Tobis filmnek, amely a közeljövőben kerül a magyar közönség elé. Nyáron készült el ez a film, amelynek címe Dunai hajósok és mint emlékeztet, egy dunai vonatohajón és uszályokon készítették a felvételeket, több, mint két hónapon keresztül. Jávor Pál és Halmay Tibor játszik a főszerepeket. Jávor Pál egy hőbortos előkelő urat játszik, aki fogadásból beáll hajóslegénynek. Ez a kiváló magyar színésznek második német filmje. Németországban nagy sikerrel játszották a Dunai hajósokat.

Jön a Gül Baba!

A Magyar Irók Filmje Rt., amely az ősszel alakult meg, eddig három nagy filmet készített. A legnagyobb filmjük, a Gül Baba, húsvét után kerül a közönség elé. A MIF most munkája körét kiszélesítette és 150.000 pengős alaptőkével nagyszabású filmkölcsonzó vállalatot alapított. A részvények 60 százalékát a magyar irók filmvállalkozása jegyezte le. A nagyszabású új filmkölcsonzó, amely május 1-én kezd meg működését, a MIF Filmkölcsonzóje címet viseli.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45: Torna. — 7: Hírek, Közlemények. Hangmezek. Etrénd. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40: Hírek. — 1.20: Időjárás, időjárás-és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45: Időjárás, időjárásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek. PÉNTEK, MARCHIUS 29.

Budapest I.

10.20: Ruszin ifjúsági előadás. „Hogyan szórakozunk?” Felolvasás. — 10.45: „A tej baktériumai.” Felolvasás. — 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel: Eördög János. — 13.30: A Rádió Szlaonzenekara. — 16.15: Diákfelőra. „Nagy embereink diákkora.” — 17.15: Hangmezek. — 17.55: Sportközlemények. — 18.10: Oláh Kálmán cigányzenekara. — 18.55: Részletek Babits Mihály Dante-fordításából. — 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A bűvös vadász.” Regényes dalmű három felvonásban. — Az I. felv. után kb. 20.20: Hírek és sporthírek. — A II. felv. után kb. 21.40: Hírek. Időjárásjelentés. — Utána kb. 22.50: Azonos Budapest II. műsorával. — 23.20: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. (Közvetítés.)

Budapest II.

18.45—19.15: Gyorsírótanfolyam. — 19.30: „Emlékezés Szini Gyulára.” Dr. Thurzó Gábor előadása. — 20: Hírek. — 20.25: Jazz-számok hangmezeiről. — 21.25: „Dugonics András emlékezete.” Dr. Bálint Sándor egyetemi magántanár előadása. — 21.45: Időjárásjelentés. — 21.50—23: Rendőrszenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc.

KÖZGAZDASÁG

JAVULÓ IRÁNYZAT A GABONATOZSDÉN

A mai terménytözsden javult az irányzat, bár a forgalom nem öltött nagyobb arányokat. A takarmányfélék közül árpából 5 és fél vagon kelt el változatlan áron.

Búza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejezmegyei, dunántúli, kislalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25.

Rozs: pestvidéki 16.30—16.55, más származású 16.50—16.75.

Takarmányárpa: Ia 65—66 kg-os 18.30—18.55.

Zab: középminőségű 20.60—20.85.

Kukorica: tiszántúli állomásról 21.45—21.60, egyéb 21.45—21.55.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Összfelhajtása 2367 darab és 40 darab süldő. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 850 darab és 40 darab süldő. Az irányzat vonatott.

Árak: Uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 124—125, szedettsertés I. 118—126, III. 90—104, angol sonkasertés I. 110—126, II. 96—106, exportzsír márkázott 172 fillér kg-ként.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 11.95—12.15. Belga 58.55—59.25. Dínár 7.60—7.90. USA doll. 344.10—350.10. Francia fr. 6.70—6.85. Holl. frt. 182.20—184.40. Cseh-Morva protektorátus 11.45—11.80 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Szlovákia 11.55—11.90 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Leu 3.20—3.40. Léva 3.30—3.60. Líra 17.40—17.90. Svájci fr. 76.90—77.90.

RENDELET

Budapest, március 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a cukorrépa-termeléssel és cukorgyártással kapcsolatos egyes termékek szabályozásáról szóló rendelet kiegészítésére vonatkozó kormányrendeletet.

A cukorrépa-termelő gazdák műtrágyával való ellátása érdekében szükségessé vált ugyanis, hogy a cukorgyári vállalatnak a cukorrépa-termelő gazdák részére adott előleg és egyéb hitelezett szolgáltatások fedezetére az ingatlanot elválasztott, terményre biztosított törvényes zálogjog a cukorgyári vállalat útján a termelő

részére biztosított műtrágya szolgáltatásokkal kapcsolatban is ki legyen terjesztve. A rendelet kiadása szerkesztésben kapcsolódik a kormányzatnak ahhoz a törekvéséhez, hogy az 1940. év folyamán minél nagyobb területet fordítsanak cukorrépa termelésre és ennek eredményeképpen az ország cukorgyártása minél magasabb szintre legyen emelhető. A cukorrépa termelő területeknek műtrágyával való szakszerű megművelése esetén remélhető, hogy a cukorrépa eddig meglehetősen alacsony termésátlaga a kisebb gazdaságoknál is jelentősen emelkedni fog.

1.901—1940.

HIRDETÉMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal az egyszerű beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938. XX. t.-c. alapján kivett hozzájárulás hétédikes részlete 1940. április 1-én esedékes és az 1500/1938. P. M. rendelet 50. § 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt — délelőtt 8—12 óráig — már mostan teljesíthetik, hogy az utolsó fizetési napon várható torlódást elkerülhessék. A fizetés számfejtése a városi adóhivatal I.

emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1940. április 2. után azonnal megindul.

A tévedések elkerülése végett felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket figyelmét arra, hogy az esedékes részlet április 2-án már csak kamatmentesen fizethető.

Debrecen, 1940 március hó 21.

Városi adóhivatal.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG-ban!

Apróhirdetése

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjazás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal; Debrecen, Ferenc J. út 49. Telefon 21-52.

Levelezés

Megismerkedhet

pazar választékú, modern új üzletünkkel, Forgalmi Illatszertár (Korzó központjában, Hitelbankkal szemben). 419

Margit-szálloda

a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Közeli gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházzal. Fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, villamos megállóhely. Telefon: 10-24. 138

Betöltendő állás

Perfekt

szobalányt, aki főzéshez is ért, jó fizetéssel felveszek. Batthyány u. 19. félelemet 4. g38

Házivarrónó

bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozok mérsékelt díjazással, Piac u. 7. I. emelet, III. ajtó, Gyurkovicsék. 2132

LAPKIHORDÓ

biciklivel felvétel a kiadóhivatalban.

Autófényező tanuló

felvétetik. Csepel motorkegypár eladó. Mayer autófényező, Böszörményi út 19.

Április

1-re bejárónőt keresek, Ajtó u. 11. 528

Kiadó lakás

Pestre

utazóknak úri környezetben szoba napokra is kiadó, Király u. 96. I. em. 5. Diamant. 267

Üzlethelyiség

azonnalra, két négyszobás lakás májusra kiadó, Széchenyi u. 23. szám. 46

Uccai

különbejárattal bútorozott szoba fürdőszoba használatra kiadó, Miklós ucca 18., jobbra. 382

Csinosan

bútorozott szoba április 1-re kiadó, Vörösmarty u. 24. — Brunner. 524

Ingatlan

Eladó szőlő

Bocskay-kertben kövesút és vasútállomás mellett 4 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel álló, télen is lakható, nyaralóval 11.000 pengőért. Értekezhetni: Mandel Ernő banküzlet Részvénytársaságnál, Piac u. 72. 535

Családi

háznak alkalmas két uccára nyíló telek központban eladó. Érdeklődni Erzsébet ucca 14. 515

Eladás

Eladó

egy fekete ebédő 11 drb-ból áll, egy kisebb jégszekrény, egy nagy mosóedény, egy 6 ágú faragott csillár és kisebb csillárok, egy 110x80 göbelinek, egy réz üst üstházzal, Szent Anna u. 31. sz. I. em. 525

Háló,

ebédők, kombinált berendezések, karpított bútorok előnyös fizetési feltételek mellett olcsón, Schwarcz bútorüzlet, Ferenc József út 71. udvarban. 361

Fűszerberendezés,

mákdaráló, konyhaberendezés, háló, ebédő, kombinált szekrény, hármass szekrény, gyermekágy matraccal eladó, Kossuth u. 49. 307

Hajszárító

búra, nickellezett, olcsón eladó, Miklós u. 8. keresztépület. 537

Egy

három égőjű gáziparhély, alig használt szén és fa tüzelő is van rajta, valamint gázvasalóval is fel van szerelve, eladó, Ajtó u. 11. 529

Háló,

ebédők, kombinált szekrények, rekamié, konyhaberendezések, különféle egyes bútorok olcsón eladók, Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 1478

Antik

ebédőasztal, márványos mosdók, éjjeli szekrények, hencser, hintaszék, ruhafacsarógép, íróasztal, lámpák, fiókos lisztes láda eladók. Széchenyi u. 15., emelet. 505

Jókarban

lévő 350-es motorkegypár olcsón eladó. Cím a kiadóban. 436

Női

cipő, kivágott, teljesen jó állapotban jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 512

Sötétkék

öltöny, teljesen új, 16—18 éves fiúnak eladó, Erzsébet ucca 14. 416

Használt,

sötétkék „Bocskay”-ruha 13—14 éves fiúnak eladó, Doró, Varga u. 12. 5. ajtó.

Gyermekágy,

majdnem új, matraccal és egy összecusukható vaságy eladó. Katz, Nagyvárud ucca 17., uccai lakás.

Vétel

Aranyat,

ezüstöt, brilliánsat, zálogjegyet legmagasabb áron vesz, Pollák Endre ékszerész Hatvan u. 2. 360

Aranyat,

régi ékszer, ezüstöt, fogaranyat, drágakövet legmagasabb áron vesz Altmann Sándor ékszerész, Piac u. 8. sz. 388

Ócskavasat,

mindenféle fémárut, Csapó u. 89., vasudvarban, valamint István úti telepemen. Csonot vásárolok, Fischer, Telefon: 28-59. 406

Ócskavasat,

fémét, gépeket, mindenféle vasanyagot legmagasabb áron vesz Vaskovits, Pacsirta ucca 17. Telefon: 26-94. 306

Társ

Iparigazolvánnyal kereszteni, 20 éves helyi működéssel, komoly üzlet megnyitáshoz 15—20000 pengőig társat keres „Biztos” megélhetés jelégre kiadóba. 536

Társat

keresek állandó, rentabilis nagyobb üzlethez 20.000 P-vel. Ajánlatot „777” jelégre a kiadóba. 499

Ajánlat

Ne dobja el

ócska kalapját! 150 P-ért újjalakítja, nyúlzsörkalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2663

Nincs

többé nedves fal, kérjen ajánlatot Bulyovszkytól, Széchenyi u. 41. 482

Koncz

fest, mos, tisztít, Péterfia 30., Szent Anna u. 10., Csapó u. 15. szám. 387

Mérlegek,

takaréktüzhelyek felelősséggel, leszállított árban, új és javítottak. Kigyó ucca 57. 139

Porcellán

fogasok, csempék, cementlapok megrendelhetők, Bulyovszkynál, Széchenyi u. 41. 482

Kútszivattyúk,

kolbásztöltőgépek készítését, valamint mindenféle vaszertergályos munkákat vállal, Szalay, Eötvös ucca 23. 456

Elfagyott

vízvezetéket üzembe helyez garanciával és gázvezetéket, Molnár János, Csapó u. 49. 398

Villanykörtecsere

20 fillér, rádió-gramofon, gramfonlemez eladás és kölcsönzés, Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. 231

Naponra

friss teavaj, sajtok, konzervek, orosz csemegéhalak legolcsóbban beszerezhető, Sajtüzletben, Csapó u. 28. 399

Tetőfedéseket

palával, cseréppel, kátránypapírral készit, Bulyovszky, Széchenyi u. 41. 482

Ardie

250-es motorkegypár, Puch segédmotorok megérkeztek. Részletfizetés, csereakció, képvislet és raktár Király, Royal-épület (Telefon 20-66.) Csepel-motor service. Több használt 100, 250, 350, 600 kcm motorkegypár eladó. 315

Balilla

autó, motorkegypár, kerékpár, varrógép vétel, csere, eladás. Javítások jóállással. Alkatrészek, égők, elemek, olcsó gumik Karsaynál, Károly Ferenc József út 1. sz. 474

Függönyöket,

csipkeszövetet és klóplanyagokat olcsón beszerezhet, Rohermere u. 36. Ugyan ott autó, üzletberendezés, cselló eladó. 455

Fontos

okmányairól készíttessen fotokópiát. Percek alatt el készül és megóvja értékes okmányait az elkallódástól. Műszaki Fotólaboratórium, Ferenc József út 40. Hangya bérház.

Almakiárusítás

a Déligyümölcs csarnokban (Bika mellett). Saját érdekében ne mulassza el. 317

Megérkeztek

Ungvári József faiskolából a gyümölcsfák. Kapható és megtekinthető: Bethlen ucca 14. Bejárát Garai ucca 5. 2087

Az állandó

vízvezetési hibák, a régi szerelési módszer következményei. Korszerű átalakításra ajánlatot tesz Nagy Béla, Garai ucca 15. szám. Telefon: 17-87. 458

Rádió

Rádió

és villanyserelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Ellátás

Hungária-pensió

Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. —

Különféle

Elvesztettem

nagyöntéken arany karkötő órámat, kérem a becsületes megtalálót juttassa el hozzám a hatvanuccai postahivatalba. (Földszint 2-es számú szobába.) 523

Szerényigényű,

intelligens lakótársnőt keresek, mindennemű varrást, javítást, harisnyatalpalást készítek, József kir. herceg u. 22., 4. ajtó. 256

Elvesztett

Bujdosó Erzsébet nevére szóló szegénységi bizonyítvány, bejelentőlap. Kéri a szegény asszony a becsületes megtalálót, adja be az iratokat a Szociális Ügyosztályra, Régi Bábaképző. 527

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat Nyomtatás a könyvnyomtatás feltalálásának 500. évében: Nagy Károly Grafikai Műintézete, Debrecen, Ferenc József út 49. szám.

A3 D3
4 D4 B5 A5
C3 angol-fr
Halálos fe
mben
Molotov
CS B5 D4 A4
A3